

Základy odborného stylu

K. Pala

pala@fi.muni.cz

Centrum zpracování přirozeného jazyka,

pracovna A212

FI MU

22.9.2016

Cíl předmětu

- Principy pozitivní komunikace
- Výchozí axiom: nelze nekomunikovat
- Komunikační situace
- $K_s = \{m, p, t, l, o_1, \dots, o_n\}$
- Komunikační záměry a jejich splňování
- Cíl komunikace předpokládá volbu vhodných komunikačních prostředků – vhodný styl
- Prostředkem komunikace je přirozený jazyk – jeho zvládnutí na standardní úrovni – jazyková správnost a odborný styl (bc. nebo d. práce)

Základní informace

- bakalářský stupeň, 4., 5. a 6. semestr
- VB000 nedoporučujeme pro studenty 1. a 2. ročníku
- 6 seminárních skupin (Hlaváčková, Pala, Peňáz, Šmerk)
- kapacita seminárních skupin – max. 20 studentů
- je potřeba řídit se termíny skupiny, ve které je student zapsán, pro psaní eseje a odevzdávání prací
- studijní poradce a vyučující – RNDr. Zuzana Nevěřilová, Ph.D. (xpopelk@mail.muni.cz),
- studenti se specifickými nároky – Teiresiás – Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky (potvrzení nesmí být starší 2 let, dyslexie, dysgrafie, pecl@teiresias.muni.cz, machacova@teiresias.muni.cz)

Další informace ...

- studenti z jiných fakult – téma písemné práce ve vztahu k bc. práci musí být z informatiky
- kdo opakuje – nové téma nebo potvrzení vedoucího o již zadané bc. práci, lze odevzdat už během semestru
- studenti ze Slovenské republiky – mohou psát slovensky
- studijní materiály v ISu – základní informace, prezentace, vzory, odevzdávárna
- omluvy při neúčasti u psaní eseje, při odevzdání písemných prací – omluvenky v ISu
- Je potřeba dodržovat termíny odevzdání prací, za pozdě odevzdané práce se srážejí body, což podle zkušeností vede často k hodnocení N

Organizace semestru

- účast na semináři je povinná, ne na přednášce, ne vše je v ISu
- semestr – vychází na cca 13 týdnů
- odborný styl, jazyková správnost, stylové rozvrstvení češtiny, typografie, základy pozitivní komunikace
- **povinnost vypracovat, odevzdat a opravit 2 písemné práce**
- odborné pojednání (úvaha), výběr z 5-6 témat, píše se klauzurně v říjnu 2016, přesné datum v příštím semináři
- část bc. práce (Úvod, Stav – odevzdat v listopadu 2016)
- odevzdávání do ISu (odevzdávárna, datum, hodina)
- odevzdávání vytištěné práce (úvaha i kap. z bc. práce) – v hodině, ev. do mé přihrádky v kuchyňce bloku A, 2. patro
- práce nesmí obsahovat **ani jednu pravopisnou hrubou chybu**
- ústní prezentace s videonahrávkou – získání chybějících bodů

Hodnocení – poznámkový blok

- poznámkový blok – esej, úvod k bakalářské práci, celkové hodnocení
- celkem – **14–16 bodů**
- klíčové je odevzdání obou verzí práce včas – **2 body za každou**
- odevzdání pozdě (do 24 hodin) – sráží se **1 bod**
- neodevzdání finální verze práce – sráží se **2 body**
- neodevzdání žádné verze – **0 bodů**
- max. počet bodů za 1 práci – lze rozepsat podrobněji, ale nepoužívám to
- **důvodem k hodnocení N je také nedostatečná docházka**

Hodnocení učitele

- V ostatních skupinách kolegové používají:
- **6 bodů** – není nutné práci opravovat
- **5 bodů** – není nutné práci dále opravovat, zůstaly drobné chyby, student může po domluvě opravit a získat další bod
- **1–2 body** – práci je nutno opravit
- po opravě je možné získat další **1–3 body**
- celkem **4 body** – práce (oprava) je uznána
- prezentace – **1–2 body**
- podrobnější hodnocení bude doplněno
- tento rozpis nepoužívám, kolegové ano
- obsahuje-li finální oprava jen 1 hrubou chybu, je v některých případech možné povolit třetí opravu

Opravy

- pro studenta je jedna možnost opravy u každé práce, učitel opravuje dvakrát
- respektovat opravy učitele, při nejasnostech konzultace
- neudělat více chyb než v původním textu (dochází k tomu zpravidla při větších opravách textu)
- vyvinout při opravách vlastní úsilí, opravit i chyby, které učitel přehlédl, neopravené ch. se počítají ve výsledném hodnocení
- použít korektor chyb v editorech, nenechávat hloupé překlepy
- kontrolovat (číst) po sobě, při kontrole tisku na papír
- dát přečíst text jiné osobě, která dovede mé chyby odhalit
- korektorské čtení – slova jako obrázky (*prgram, počítač*)
- pomůcky – Internetová jazyková příručka, Pravidla českého pravopisu, Debdict (slovníky), korektor překlepů a gramat.kor.

Psaní odborné úvahy

- 5-6 témat, finální výběr až při psaní
- Témata jsou pro studenty FI zvládnutelná v daném čase (2 x 50 min., cca 600 slov)
- Píše se rukou v hodině, tzv. klauzurní psaní
- Text napsaný rukou vám okopírujeme, kopii dostanete hned nebo následující den
- Kopii přepíšete do elektronické podoby bez jakýchkoli oprav, vytisknete a odevzdáte mi ji
- El. verze se současně dává do odevzdávárny
- Papírovou verzi opravím: dostanete ji k fin. opr.

Část bakalářské práce ...

- Zvolit téma reálné bakalářské práce nebo vybrat téma na základě dosavadních zkušeností a znalostí – vazba SBPRU
- Lze si vybrat: Úvod k bc. práci nebo Stav zkoumané problematiky (State of the Art) – cca 500 slov
- Odborný text, srozumitelný, jazykově správný, stylově konzistentní (zkratky a bez anglicismů (bastardizace))
- Typy bakalářských prací vyskytujících se na FI
- práce kompilační – shrnutí, srovnání, analýza – sl. průměr
- práce navazující – vlastní přínos – lepší průměr
- práce originální – vlastní výzkum a nápady – kvalitní

Stav zkoumané problematiky

- Součást bakalářské práce obvykle následující za úvodem
- Charakteristika zkoumané problematiky
- Stručný popis technik a řešení existujících v dané oblasti
- Zatím dosažené výsledky – nezačínáme od nuly
- Co nového přinesou vaše výsledky, nová řešení a poznatky?
- Vhodné citace a odkazy
- Do 500 slov

Ústní prezentace

- Pokud student nezvládne jednu ze dvou písemných prací:
- může se pokusit získat chybějící 2 body ústní prezentací
- 4:30 min. – mluvená prezentace – téma z Úvodu k bc. práci
- Nahrává se na video se zpětným promítnutím (4-5 slidů)
- Hodnotí se:
 - verbální (ústní) projev, dikce, srozumitelnost, rychlost řeči
 - neverbální chování, pohyb, komunikace s posluchači
 - obsah textu, jeho jasnost, srozumitelnost, logická struktura výkladu, jazyková správnost (ani jedna hrubá chyba)
 - grafická podoba slidů, volba barev, fontů, hustota textu
 - nedodržení časového limitu má za následek hodnocení N
- prezentace – obvykle v (před)posledním týdnu výuky

Ústní prezentace ...

- Pro ty, kdo nezískali 2 body za esej nebo za Úvod k bc. práci je možnost ústní prezentace
- Student připraví na dané téma (použité v Úvodu k bc. práci) slidy, ty prezentuje
- Čas prezentace je 4:30, překročení má za následek negativní hodnocení pokusu
- Prezentace se snímají videokamerou a zpětně se studentům přehrávají
- Přehrávka se využívá pro hodnocení a zpětnou vazbu studentovi

Ústní prezentace ... (hodnocení)

Kritéria hodnocení:

- Verbální projev – dikce, srozumitelnost
- Neverbální projev – pohyb, gestikulace
- Kontakt s publikem
- Slidy – grafická podoba (fonty, barvy, hustota)
- Jazyková správnost textu na slidech – hrubá chyba znamená negativní hodnocení
- Obsahová stránka slidů – struktura a logika výkladu – přehlednost, jasnost

Prezentace ...

- Ukázky
- Prezentační nástroje a formáty:
- Word – ppt, OO - odp
- Nástroj Beamer (LaTeX): pdf
- Volba barev ovlivňuje čitelnost a srozumitelnost
- Velikost fontů – čitelnost, ne více než 2 fonty
- Pro daný účel postačí 4-5 slidů, na víc není čas
- Doporučuje se nahrát si prezentaci předem na chytrý telefon, stopnout si čas

Prezentace ...

Nejčastější chyby:

- Špatná srozumitelnost, „drmolení“, nedbalá výslovnost, rychlost
- Nevhodná gestikulace, postoje jako „urugvajec“
- Upřené zírání na plátno nebo monitor, nekontakt s publikem
- Jazykové chyby v textu
- Typografické chyby na slidech

Prezentace ...

Bodové hodnocení:

- 2 body – bezchybný výkon
- 1 bod – dobrý výkon
- 0 bodů – prezentace obsahuje kritické chyby:
 - překročení časového limitu (4:30)
 - hrubé jazykové a typografické chyby
 - nízká srozumitelnost, špatná dikce
 - velmi nevhodná gestikulace